

ÅRSRAPPORT

Anmälningssproceduren enligt tjänstedirektivet under 2024

Årsrapporten i korthet

Kommerskollegium ska årligen lämna in en rapport om arbetet med bland annat anmälningsskyldigheten enligt tjänstedirektivet¹ till regeringen². Enligt våra noteringar gjorde medlemsstaterna under 2024 totalt 92 anmälningar enligt tjänstedirektivet, vilket är 10 fler än året innan (82 anmälningar 2023).

De länder som gjorde flest anmälningar under 2024 var Ungern (19 anmälningar) följt av Lettland (17 anmälningar), Sverige (16 anmälningar) och Belgien (9 anmälningar). Vidare anmälde 8 av Frankrike, 5 av Nederländerna, 3 av Österrike och Tjeckien, 2 av Spanien och Luxemburg och 1 av Kroatien, Italien, Litauen, Estland och Polen. Antalet svenska anmälningar var således märkbart högre än året innan (16 anmälningar jämfört med 6 år 2023).

Lettland har, liksom 2023, gjort relativt många anmälningar enligt tjänstedirektivet. Landet har de senaste åren höjt ambitionerna när det gäller lokala föreskrifter. Av Lettlands 17 anmälningar kom 14 från kommuner och regioner, medan regeringskansliet och statliga myndigheter stod för de tre kvarvarande. Alla Sveriges anmälningar under året gjordes på nationell nivå.

Givet det låga antalet anmälningar i förhållande till hur många föreskrifter som antas årligen i medlemsstaterna kan vi konstatera att tjänstedirektivets anmälningsskyldighet inte fungerar tillfredställande. Den låga anmälningsskyldigheten minskar insynen, ökar risken för fragmentering och försvårar rörligheten för tjänsteutövning på den inre marknaden. Detta leder i förlängningen till minskad effektivitet, produktivitet och tillväxt i EU. Vi har återkommande lyft detta i våra årsrapporter.

När förfarandet inte fungerar som tänkt blir det praktiskt taget omöjligt att i tid stoppa nationella regler som strider mot EU-rätten. Problemen upptäcks då i bästa fall genom andra kontrollmekanismer, där EU-kommissionen ytterst kan behöva inleda ett överträdelseförfarande mot en medlemsstat. I värsta fall upptäcks problemen inte alls, vilket skapar bestående handelshinder.

Genom anmälningsskyldigheten skulle medlemsstaterna och EU-kommissionen, om det fungerade som avsett, få en möjlighet att i tid reagera på andra länders regleringar, exempelvis för att kontrollera att de är icke-diskriminerande och proportionerliga (lagstiftaren måste bland annat fråga sig om målet med regleringen kan uppnås med mindre ingripande åtgärder).

Sverige hör till de länder som regelbundet anmäler flest föreskrifter, men även vi behöver göra mer för att fullt ut leva upp till tjänstedirektivet. Särskilt oroande är att

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden. I Sverige har anmälningsskyldigheten genomförts genom 2 § förordning (2009:1078) om tjänster på den inre marknaden, samt 20 § p. 6 förordning (1996:1515) med instruktion för Regeringskansliet.

² Vårt uppdrag att rapportera till regeringen framgår av 15 § förordningen (2012:990) med instruktion för Kommerskollegium.

inga lokala föreskrifter anmäls från Sverige. Kommerskollegium bör därför fortsätta ha en central roll i att stärka informationen om direktivet så att kunskapen ökar hos myndigheter, departement och lokala förvaltningar. Vi identifierar också behovet av två nya dialoger: en med Lettland för att dra lärdom av hur de har lyckats öka anmälningarna på lokal nivå och en kontakt med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) för att tillsammans med deras kunskap om processerna på lokal nivå identifiera hur vi kan samarbeta för att öka antalet lokala anmälningar.

Kommerskollegium arbetar aktivt för att förebygga handelshinder på tjänstemarknaden. Arbetet sker bland annat genom remissvar, informationsmaterial och löpande dialog med berörda aktörer om hur EU-rätten fungerar, till exempel inom expertgruppen för tjänstedirektivet och i kontakter med myndigheter. Det är viktigt att detta arbete fortsätter. Solvit-funktionen har också en central roll i analysen och lösningen av EU-rättsliga problem.

Från vårt perspektiv ser vi det som viktigt att Sverige fortsatt tar en aktiv roll för att tjänstedirektivet ska följas fullt ut i medlemsstaterna. Sverige bör driva på för att EU-kommissionen, inom ramen för arbetet med inre marknadsstrategin³ och i ljuset av den större diskussion om EU:s konkurrenskraft som pågår, inleder en diskussion med medlemsstaterna om varför föreskrifter inte anmäls korrekt. Det är särskilt viktigt att föra dialog med de länder som inte har anmält några föreskrifter under många år och som sannolikt därför saknar ett fungerande nationellt system för anmälningar enligt tjänstedirektivet. Här kan Sverige spela en särskild roll då våra nordiska grannländer under de senaste åren har gjort ytterst få anmälningar. Sverige kan, till exempel genom Kommerskollegium, ta initiativ till ett nordiskt samarbete för att öka anmälningarna.

Det bör vara tydligt att diskussionen mellan EU-kommissionen och medlemsstaterna ska leda fram till konkreta förslag från kommissionen för att lösa problemet. Sverige bör också framhålla till EU-kommissionen att det är deras skyldighet att inleda överträdelseärenden när en medlemsstat inte uppfyller sina skyldigheter enligt EU-rätten, vilket att systematiskt inte anmäla krav korrekt enligt tjänstedirektivet innebär.

³ European Commission 2025, The Single Market: our European home market in an uncertain world – A Strategy for making the Single Market simple, seamless and strong, COM (2025) 500 final

Innehåll

Årsrapporten i korthet.....	2
1 Anmälningssproceduren enligt tjänstedirektivet	6
2 Anmälningssproceduren under 2024	7
2.1 Årets anmälningar enligt tjänstedirektivet	7
2.2 Reaktioner i form av kommentarer	10
2.3 Sveriges anmälningar.....	11
2.4 Övergripande slutsatser utifrån årets anmälningar.....	14
3 Övrigt om tjänstedirektivet	16
3.1 Kontaktpunkten för tjänster	16
3.2 Expertgruppen för tjänstedirektivet	17
3.3 Praxis och rättsutveckling angående tjänstedirektivet	17

Författare: Vanessa Zanetti och Malin Gisslén, Kommerskollegium

Handeln med tjänster inom EU och Sverige – övergripande siffror

Tjänstesektorn utgör ungefär tre fjärdedelar av EU:s bruttonationalprodukt (BNP), representerar ungefär två tredjedelar av sysselsättningen och svarar för cirka 40 procent av värdet på en slutprodukt tillverkad inom EU. Samtidigt utgör handel med tjänster endast cirka 25 procent av handeln inom EU.

Sedan många år har ansträngningar gjorts för att öka den gränsöverskridande handeln med tjänster, där tjänstedirektivet i sig är ett initiativ i detta syfte. Direktivet täcker långt ifrån alla viktiga tjänsteområden (exempelvis är hälso- och sjukvårdssektorn undantagen) men omfattar ändå ungefär 45–50 procent av EU:s BNP.

För Sveriges del utgjorde tjänsteexporten till EU 44 procent av Sveriges totala tjänsteexport år 2024. EU:s andel av Sveriges totala tjänsteimport uppgick samma år till 52 procent. Det har skett en marginell ökning av tjänsteexporten medan det skett en marginell minskning av tjänsteimporten jämfört med föregående år.

Branschaggregatet *övriga affärstjänster* är den mest betydelsefulla tjänstenäringen för såväl Sveriges export som import av tjänster, globalt sett. Med detta avses exempelvis konsulttjänster, forsknings- och utvecklingstjänster, juridiska tjänster, redovisnings- och bokföringstjänster, managementkonsult- och PR-tjänster, arkitekttjänster, ingenjörstjänster, avfallshanteringstjänster, administrativa tjänster och marknadsföringstjänster.

Övriga affärstjänster är även det mest betydelsefulla tjänsteslaget för Sveriges tjänstehandel inom EU. Andra betydelsefulla tjänsteslag i Sveriges handel med andra EU-länder är *transporter, telekommunikations-, data och informations-tjänster* samt *resor*. Sverige importerar ungefär samma tjänsteslag från andra EU-länder som Sverige exporterar till dessa länder.

Källa: Statistiken är hämtad från Statistiska centralbyrån. Därutöver är källan Kommerskollegiums egna bearbetningar och beräkningar.

1 Anmälningsproceduren enligt tjänstedirektivet

EU/EES-länderna ska enligt direktivet anmäla nya eller ändrade krav på tjänsteverksamhet som faller inom direktivets tillämpningsområde. Flera tunga tjänstesektorer är undantagna från tjänstedirektivet, det gäller bland annat transportområdet, hälso- och sjukvård, elektroniska kommunikationstjänster, finansiella tjänster, tjänster som tillhandahålls av bemanningsföretag, privata säkerhetstjänster och spelområdet (exempelvis regler för nätcasinon). EU-kommissionen och medlemsstaterna har inom ramen för anmälningsproceduren möjlighet att lämna kommentarer, till exempel ifrågasätta om anmälda regler är förenliga med EU-rätten. Syftet med proceduren är främst att genom transparens förebygga uppkomsten av otillåtna handelshinder. Myndigheter som utfärdar nya eller ändrade regler ska inom ramen för en anmälan redogöra för vilka krav det är som ställs på tjänsteleverantörerna. Ofta handlar det om myndighetsgodkännande av olika slag, exempelvis krav på tillstånd för att få undervisa körskoleelever, sälja potentiellt farliga varor som alkohol/lustgas eller tillhandahålla avfallstjänster. En anmälan enligt tjänstedirektivet ska innehålla tydliga skrivningar om att regleringen är icke-diskriminerande, vilket skyddsintresse som motiverar regleringen (exempelvis folkhälsa eller konsumentskydd) samt några ord om att regleringen är proportionerlig (att det minst ingripande alternativet valts). Syftet med detta krav är att undvika överreglering.

Anmälningarna görs i EU-kommissionens databas Internal Market Information System (IMI) som är öppen för kommentarer under tre månader. Vad avser regler som bara är tillämpliga på etablerade tjänsteleverantörer omfattas ett antal specifika krav av anmälningssplikten, exempelvis prisregleringar.⁴ När det gäller regler som är tillämpliga på de som tillfälligt tillhandahåller tjänster i den aktuella medlemsstaten ska alla typer av krav anmälas.⁵ Med andra ord ser EU-lagstiftaren ett särskilt behov av att underlätta för tillfällig tjänsteutövning.

Kommerskollegiums roll är att administrera Sveriges anmälningar i IMI och koordinera framtagandet av svar på eventuella frågor eller andra kommentarer från EU-kommissionen och andra medlemsstater. Kommerskollegium bevakar även andra medlemsstaters anmälningar och skickar veckovisa rapporter till Utrikesdepartementet med information om vad som hänt under veckan. Genom remissyttranden ger vi rekommendationer till svenska myndigheter och redogör för vad vi anser bör anmälas enligt tjänstedirektivet.

⁴ Artikel 15.7 i tjänstedirektivet. Exempel på sådana krav är kvantitativa eller geografiska begränsningar eller, som nämnts, fasta minimi- eller maximiavgifter som tjänsteleverantörer måste följa.

⁵ Artikel 39.5 i tjänstedirektivet.

2 Anmälningssproceduren under 2024

2.1 Årets anmälningar enligt tjänstedirektivet

Under 2024 gjorde medlemsstaterna totalt 92 anmälningar enligt uppgifter i databasen IMI.⁶ Det är en ökning i jämförelse med året innan (82 anmälningar) och 2022 (73 anmälningar). Utvecklingen tycks i viss mån följa de senaste årens trend med något fler anmälningar, även om resultaten varierar mellan åren.

Figur 1. Antal anmälningar per år

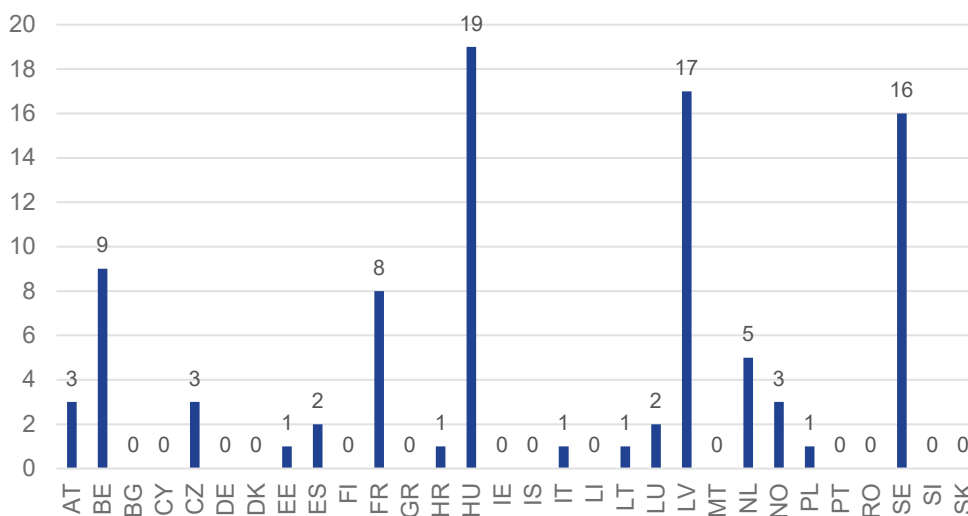
Det finns ingen tidsfrist i tjänstedirektivet för när anmälningar senast måste göras. Det innebär att en anmälan enligt direktivet kan göras även efter att en bestämmelse har antagits och trätt i kraft. Att medlemsstater inte behöver anmäla sina tjänsteregleringar redan på förslagsstadiet är problematiskt, eftersom det ökar risken för fragmentering och försvårar den fria rörligheten för tjänster på den inre marknaden. Detta leder på sikt till minskad effektivitet, produktivitet och tillväxt i EU. När EU-kommissionen och medlemsstaterna inte har möjlighet att granska och reagera på förslag som kan bli handelshindrande innan de träder i kraft (vilket är möjligt i det mer bindande förfarandet enligt EU-direktiv 2015/1535 där tidsfrister gäller) uppstår kostnader till följd av ineffektivitet på den inre marknaden. Om handelshinder och osäkerhet blir tillräckligt omfattande riskerar aktörer att helt avstå från gränsöverskridande tjänstehandel inom unionen, vilket innebär betydande kostnader.

⁶ Vårt dnr 2011/e0037, dokumentnr.16-209, Förteckning över TD-anmälningar i IMI 2024-2025. Siffrorna i förteckningen baseras på när anmälningarna har blivit tillgängliga i IMI och räknar in alla anmälningar individuellt. Ett annat sätt att räkna är att endast beakta författningarna i sig. Observera också att anmälningar som görs inom ramen för direktiv 2015/1535 inte syns i IMI. Det är heller inte helt tydligt till vilket år EU-kommissionen räknar anmälningar som görs i slutet av december men som publiceras i IMI efter årsskiftet. Från och med 2024 räknas konsekvent alla anmälningar in, inklusive från EES länder.

Under 2024 anmälde Ungern flest regleringar (19 anmälningar) följt av Lettland (17 anmälningar och Sverige (16 anmälningar). Vidare anmälde Belgien 9, Frankrike 8, Nederländerna 5, Norge, Österrike och Tjeckien 3 var, Spanien och Luxemburg 2 var samt slutligen Kroatien, Italien, Litauen, Estland och Polen 1 anmälan var. Övriga länder gjorde 0 anmälningar.

Det är värt att notera att av våra grannländer (Norge, Finland och Danmark) var det endast Norge som anmälde under 2024. Under det senaste decenniet har anmälningsgraden från våra grannländer varit genomgående låg eller helt obefintlig⁷.

Figur 2. Antal anmälningar per land 2024

Anmälningarna rör regler inom vitt skilda tjänsteverksamheter och ofta handlar det om krav på tillstånd av olika slag, exempelvis för att få sälja ”farliga” varor som fyrverkerier, läkemedel, energidrycker, nikotinprodukter, alkohol eller lustgas. Ofta gäller kraftiga restriktioner/förbud på området. Anmälningarna rör ibland tillstånd för att tillhandahålla vatten- och avloppstjänster eller andra miljörelaterade verksamheter. Anmälningarna kan även handla om proceduren för hur ansökningar om till exempel serveringstillstånd av alkohol eller gatuförsäljning ska gå till. Regler för skönhetssalonger som eventuellt även utför tatueringar är ett annat exempel. Reglerna handlar då främst om krav på god hygien, sterila verktyg och korrekt kundinformation.

En typ av anmälan som dyker upp med viss regelbundenhet rör behovet vissa städer och populära turistorter har av att sätta gränser för det stigande antalet semesterbostäder i attraktiva områden. Såväl försäljningspriser som hyrespriser har under lång tid pressats upp i städer som Barcelona, Madrid och Lissabon samt i vissa populära turistorter som exempelvis Málaga och Palma de Mallorca. Detta leder i sin tur till att tillgängligheten på fasta permanentbostäder till rimliga priser blir mycket

⁷ År 2023 och 2022 anmälde endast Finland (två anmälningar respektive år). Under 2021 gjordes ingen anmälan från något av grannländerna. Åren 2020, 2019 och 2018 stod Danmark för två anmälningar respektive år. År 2017 gjorde Danmark en anmälan. År 2016 gjorde både Danmark och Norge en anmälan var, medan Finland inte anmälde. År 2015 gjorde Danmark och Norge två anmälningar var, och Finland ingen.

begränsad. Problemet drabbar ju inte bara lokalbefolkningen utan även alla de som arbetar, ofta tillfälligt, i turistorterna. Dessa lokalanställda har förmodligen mycket små möjligheter att kunna bo lokalt (det vill säga servicepersonal som restauranganställda (servitriser/kockar), pool-rengörare/städare, turistguider etcetera. Regleringarna på området handlar om att försvåra/begränsa antalet tillstånd för turistbostäder, det vill säga ett försök från myndigheternas sida att balansera marknadsmekanismerna med regleringar när efterfrågan är mycket större än utbudet av bostäder.

En lag i Belgien som i viss mån sticker ut går emot rådande trend att via regleringar bekämpa sexuellt utnyttjande genom förbud mot köp av sexuella tjänster. Lagen avkriminaliserar sexköp för att skydda legala sexarbetares arbetsförhållanden. Säljarna av tjänsterna får genom anställningskontrakt normala sociala rättigheter såsom pension, sjukpenning, föräldraledighet, semesterersättning och "A-kassa". Bakgrundskontroller av arbetsgivarna kan nu göras för att bättre kunna stoppa människohandel och annan exploatering. Belgien hoppas därmed få insyn i en annars klassisk juridisk gråzon där sexarbetare betalades kontant utan någon egentlig myndighetskontroll.

Figur 3. Anmälningar per skyddsintresse 2024

Normalt avser majoriteten av anmälningarna regler på nationell nivå, såsom lagar och förordningar, till skillnad från bestämmelser på lokal eller regional nivå, till exempel kommunala föreskrifter. År 2023 kom 31 av 47 anmälningar från Lettland från lokal nivå. Förhållandet mellan nationell och lokal nivå var därför det året ungefär jämnt fördelat. Under 2024 återgick utvecklingen något mot det normala: en tredjedel av anmälningarna (32 av 90) kom från lokal nivå. Även då stod Lettland för en stor andel. Av de 32 lokala anmälningarna kom 14 från Lettland. Sverige anmälde inga lokala regleringar under 2024, vilket är i linje med tidigare år.

Vidare är det något vanligare att anmälningar från EU-länderna gäller krav tillämpliga på alla typer av tjänsteutövning, det vill säga både gränsöverskridande tjänster och krav som ställs på permanent etablerade tjänsteutövare.

2.2 Reaktionen i form av kommentarer

Under 2024 har EU-kommissionen lämnat 12 kommentarer, vilket ligger i linje jämfört med året innan (13 st.) och motsvarar 14 procent av notifieringarna. Flest kommentarer fick Ungern (4 st.) och Frankrike (3 st.). I alla fall har EU-kommissionens kommentarer besvarats. Ingen medlemsstat lämnade någon kommentar riktad mot ett annat land under 2024, vilket är i linje med trenden från tidigare år.

EU-kommissionen har i majoriteten av fallen ställt frågor om förtydliganden av reglernas innebörd eller hur principen om ömsesidigt erkännande är tänkt att fungera i praktiken. EU-kommissionen har även begärt mer utförlig motivering av de anmälda kravens proportionalitet och undrat hur de anmälda bestämmelserna är tänkta att tillämpas på tillfälliga tjänsteutövare.

Själva möjligheten att lämna kommentarer innebär en utökad transparensmöjlighet för att kunna granska anmälda krav på tjänstereglering och då fånga upp eventuella hinder på den inre marknaden. Tabellen nedan visar de länder som fick kommentarer på sina anmälningar samt vilken kategori kommentarerna avser. Kategorin ”förtydliganden” avser kommentarer där EU-kommissionen endast efterfrågat mer fördjupad information om den aktuella regleringen. Kategorin ”rättsliga kommentarer” avser kommentarer där EU-kommissionen har ifrågasatt kravens förenlighet med EU-rätten.

Land	Förtydliganden	Rättsliga kommentarer	Allmänna synpunkter	Medlemsstaternas kommentarer
Sverige	0	1	0	0
Ungern	4	0	0	0
Frankrike	3	0	0	0
Nederländerna	1	0	0	0
Italien	0	1	0	0
Luxemburg	1	0	0	0
Lettland	0	1	0	0
Österrike	0	0	0	En anmälan återkallades
Norge	1	0	0	EFTA Surveillance Authority kommenterar norsk anmälan

Sverige fick under oktober 2024 en rättslig kommentar rörande Havs- och vattenmyndighetens anmälan om ändringar i föreskriften HVMFS 2017:14 om spårbarhet för fiskeri- och vattenbruksprodukter. Sverige svarade den 29 januari 2025. I svaret framhålls att man inte delar kommissionens uppfattning om att registreringskravet saknar proportionalitet, eftersom registret är nödvändigt för effektiv kontroll. Däremot

instämmer Sverige i att föreskrifterna inte beaktar ändringarna i kontrollförordningen genom förordning (EU) 2023/2842, men anger att anpassning ska ske under 2025. De ändrade kraven trädde i kraft 1 februari 2025.

2.3 Sveriges anmälningar

Sverige gjorde 16 anmälningar, alla på nationell nivå, under 2024. Att Sverige inte anmäler kommunala eller regionala krav visar att Sverige inte har ett fungerande system för att notifiera lokala regleringar enligt tjänstedirektivet.

Den kanske mest medialt uppmärksammade regleringen som anmälades 2024 rör så kallad gårdsförsäljning av alkoholdrycker. Från och med 1 juni 2025 är detta tillåtet, vilket innebär att småskaliga producenter av öl, vin, sprit och andra jästa drycker får lov att sälja sina egna produkter direkt till konsumenter på plats där de tillverkas. Syftet med denna liberalisering på området är bl.a. att gynna den lokala besöksnäringen (inte minst på landsbygden). Det handlar om lokal produktion. Producenten ska vara en småskalig tillverkare av alkoholdrycker, som till exempel ett mikrobryggeri, destilleri eller vingård. För att få bedriva gårdsförsäljning krävs ett tillstånd från kommunen och själva försäljningen får endast ske i samband med ett betalt studiebesök med någon form av kunskapshöjande inslag, som till exempel en guidad tur eller föreläsning. Tydliga begränsningar gäller dock; kunden får endast köpa 0,7 liter sprit, 3 liter vin, 3 liter starköl och 3 liter andra jästa drycker⁸.

Övriga svenska anmälningar enligt tjänstedirektivet 2024 rörde följande:

Folkhälsomyndighetens föreskrifter om egenkontrollprogram vid försäljning av tobaksvaror, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare. Krav ställs på innehållet i dessa egenkontrollprogram för att näringsidkarna ska få stöd i arbetet med att uppfylla regleringens krav. Det handlar om dokumenterade rutiner som företagen ska följa – exempelvis att det på försäljningsstället ska finnas ett klart synbart meddelande med information om förbudet mot att sälja eller lämna ut tobaksfria nikotinprodukter till den som inte fyllt 18 år.

Boverkets föreskrifter och allmänna råd om certifierade byggprojekteringsföretag. Dessa företag är en ny form av aktör i själva byggprocessen (gäller även bygglov). Ett sådant företag ska i vissa fall kunna ta över delar av det arbete som annars hade legat på byggnadsnämnden.

Boverkets föreskrifter med krav vad gäller hygien, hälsa och miljö samt hushållning med vatten och avfall. Regleringen förtydligar redan gällande krav om att byggnader ska vara säkra; exempelvis när det gäller krav på luft- och vattenkvalitet samt att tillräckligt gjorts för att ljus, fukt-, temperatur- och hygienförhållanden ska hålla hög kvalitet, även när det gäller till exempel sophantering. Boverkets föreskrifter förtydligar olika krav för att göra dessa praktiskt tillämpbara för de berörda, det vill säga byggherrar, projektörer och kommuner.

⁸ [Gårdsförsäljning av alkoholdrycker — Folkhälsomyndigheten](#)

Boverkets föreskrifter om aktsamhet vid bygg-, rivnings- och markåtgärder. Det handlar om krav på att projektera och utföra åtgärder med aktsamhet vid bygg-, rivnings- och markåtgärder. Det främsta syftet är att kvarboende, närboende och allmänhet får ett skydd för säkerhet och hälsa samt att tillräckligt görs för att undvika risken för skada på egendom. Genom att samla befintliga bestämmelser om aktsamhet vid bygg-, rivnings- och markåtgärder i en ny författning underlättas regel-tillämpningen för byggherrar och andra aktörer som berörs av reglerna.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om hantering av brandfarliga vätskor. Detta handlar om försiktighetsåtgärder avseende lättantändliga vätskor. Vid försäljning av brandfarliga vätskor till allmänheten med flampunkt 30°C eller lägre ska lösa behållare större än 5 liter förvaras oåtkomliga för andra än butiks-personalen. De aktuella lösa behållarna får till exempel inte stå framme på en butikshylla som kunder själva kan komma åt.

Ändring i Styrelsen för ackreditering och teknisk kontrolls föreskrifter om mätsystem för mätning av överförd el. Krav ställs på kontrollorganens rapportering i syfte att säkerställa att mätningar av el ska vara korrekta, vilket förstås är en förutsättning för en väl fungerande elmarknad och att skydda konsumenterna.

Förslag till föreskrifter om ändring i Statens energimyndighets föreskrifter och allmänna råd om elcertifikat. Krav ställs på att mäta mätvärden per kvart, vilket redan gäller för anläggningar anslutna till koncessionspliktigt nät. Att införa samma krav för anläggningar godkända för elcertifikat som är anslutna till ett icke-koncessionspliktigt nät medför att samma krav ställs på alla anläggningar som ansökt om elcertifikat oavsett vilken typ av anslutningspunkt de har. Att ansöka om att vara med i elcertifikatssystemet är frivilligt. Kravet ställs för att harmonisera mätning och rapportering inom elcertifikatsystemet.

Ändring i Statens energimyndighets föreskrifter om ursprungsgarantier för el. Kravet ställs för att harmonisera mätning och rapportering inom ursprungsgarantisystemet. Om kravet inte skulle finnas, så skulle olika krav ställas inom koncessionspliktigt nät och icke koncessionspliktigt nät, vilket skulle kunna skapa ojämna marknadsförhållanden. Kravet ökar förutsägbarheten och förtroendet för ursprungsgarantisystemet eftersom all sorts mätning sker under samma förutsättningar. Systemet med ursprungsgarantier syftar bl.a. till att skapa en transparens för slutkonsumenten av el kring hur den är producerad. Att införa kravet för alla elproduktionsanläggningar godkända för tilldelning av ursprungsgarantier oavsett anslutningspunkt är lämpligt för att uppnå förutsägbarhet, tillförlitlighet och legitimitet anser Energimyndigheten.

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontrolls föreskrifter om avgasmätare. Bestämmelserna införlivar mätinstrumentdirektivet (2014/32/EU) i den del det innebär att mättekniska krav ska ställas på avgasmätare för att dessa ska uppfylla kravet på korrekt mätning. För att kontrollerna ska utföras med tillräcklig tillförlitlighet, bedöms det som nödvändigt att kräva användning av mätare som är märkta med CE- och metrologisk tilläggsmärkning.

Naturvårdsverkets beslut om nya föreskrifter avseende Kosterhavets nationalpark. Regleringen innebär bl.a. att den som ska arrangera tävlingar eller andra typer av arrangemang inom Kosterhavets nationalpark med fler än 50 deltagare behöver söka tillstånd hos länsstyrelsen. Syftet är att både tillåta tävlingar och andra arrangemang och samtidigt se till att begränsa negativ påverkan för naturmiljön, djurlivet och besökare.

Skogsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om förebyggande av växtskadegörare för skydd av skog. Syftet med bestämmelserna är att minimera riskerna för både ekonomiska och miljömässiga skador orsakade av vissa skogliga växtskadegörare (till exempel skadliga insekter – min anmärkning). Regleringen riktar sig till den som tillhandahåller själva skogsskötseln. Vederbörande ska således vårda virket för att hålla växtskadegörare borta. Detta görs framför allt genom att noggrant lagra virket på lämplig lagringsplats av viss storlek eller på (i anslutning till) aktuell förädlings-industri.

Ändring i lagen om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet). Det handlar om ett informationskrav för veterinärer, där användningen av läkemedel för behandling av djur och om andra åtgärder för behandling av djur ska rapporteras till Jordbruksverket. Av EU-förordningar på området följer att medlemsstaterna ska samla in relevanta och jämförbara uppgifter om försäljningsvolym och användning av antimikrobiella läkemedel och foder som innehåller sådana läkemedel. Även fler uppgifter om annan läkemedelsanvändning eller andra åtgärder för behandling av djur ska nu rapporteras till Jordbruksverket.

Statens jordbruksverks föreskrifter om seminverksamhet och embryoverksamhet (artificiell insemination) med däggdjur. I de beslutade reglerna ställs krav på tillstånd och instruktioner ges kring hur man ansöker om sådant tillstånd. Syftet med regleringen är att ha god kontroll över verksamheten för att skydda djuren, där smittskydd är en viktig orsak till att Jordbruksverket vill ha kontroll över alla viktiga aspekter av denna verksamhet.

Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om introduktionsflygningar. Det handlar om skärpningar (ikraft) av reglerna och hur dessa ska tolkas när det gäller s.k. introduktionsflygningar, då andra säkerhetskrav gäller än vid kommersiell flygtransport. En introduktionsflygning är en form av (nöjes)flygtur där besökaren/kunden får känna på och uppleva hur det är att vara passagerare i ett litet flygplan eller rentav få styra flygplanet tillfälligt under övervakning. De anmälda bestämmelserna bedöms vara nödvändiga för att säkerställa en tillräckligt hög flygsäkerhetsnivå. Introduktionsflygningar får till exempel inte utföras i ogynnsam miljö eller dåligt väder.

Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter om spårbarhet för vissa fiskeri- och vattenbruksprodukter. Regleringen tar sikte på auktioner som genomför försäljning för fiskares och vattenbruksföretags räkning. Tillsynsmyndigheten HaV behöver kunna spåra de aktuella produkterna bakåt för sin tillsyn. (Med ”vattenbruk” avses uppfödning och skörd av fisk, skaldjur och vattenväxter, man kan kalla verksamheten ”jordbruk i vatten”). Vattenbruk är således ett samlingsbegrepp för all odling av djur

och växter i vatten. Förutom fisk och skaldjur förekommer även exempelvis odling av alger- (min kommentar).

Sverige fick här en kommentar (s.k. *legal remark*) där EU-kommissionen begär mer fördjupad information om hur de svenska bestämmelserna ska tolkas. Enligt kommissionen verkar det oklart om vissa regler verkligen ligger i linje med de aktuella EU-rättsakterna på området. – I det svenska svaret ges närmare information som förklarar och motiverar de s.k. spårbarhetskrav som ställs från svensk sida. Enligt Sverige krävs den av kommissionen ifrågasatta informationen från berörda företag för att kunna utöva en tillräckligt effektiv tillsyn. Vidare aviserar Sverige kommande regler om fiskerikontroll, vilket kommissionen efterlyst.

2.4 Övergripande slutsatser utifrån årets anmälningar

När det gäller efterlevnaden av tjänstedirektivets anmälningsskyldighet anser vi, i likhet med tidigare år, att den inte fungerar. Det är i och för sig positivt att ett enskilt land anmäler allt mer lokala krav men det är uppenbart att flera medlemsstater inte anmäler krav alls och att nästan alla medlemsstater skulle behöva göra fler lokala anmälningar för att leva upp till direktivet. Det gäller exempelvis städers ordningsföreskrifter eller olika former av tillstånd för bland annat torghandel, sightseeing med buss eller båt, försäljning av mat/dryck från fordon (foodtrucks), villkor för att få hyra ut elsparkcyklar i kommunen, sotning av skorstenar eller regler för julgransförsäljning för att bara nämna några områden där det kan antas att de flesta länder har någon form av reglering. EU-kommissionen har tidigare uttryckt ett behov av fler anmälningar enligt tjänstedirektivet.⁹

Eftersom vår bild är att långt ifrån all relevant reglering anmäls inom EU/EES, så blir det svårt att utifrån anmälningarna dra några generella slutsatser om tendenser på den inre marknaden för de tjänster som omfattas av tjänstedirektivet. Spridningen vad gäller områden och branscher är stor. Likt tidigare år kan ändå sägas att av de regleringar på tjänsteområdet som ändå anmäls oftast motiveras av behovet av att skydda konsumenter och mer allmänt att skydda människors (och ibland även djurs) hälsa. Även miljöskydd är en vanlig orsak till ny lagstiftning.

Som tidigare nämnts så är det problematiskt att inte fler regleringar anmäls och att de flesta regleringar som anmäls inte gör det förens efter de antagits av medlemsstaterna¹⁰. Möjligheterna att förhandsgranska nya regler, exempelvis att kontrollera om en föreslagen regleringen verkligen är proportionerlig och icke-diskriminerande, missas därmed. Vidare granskas inte heller om själva målet med regleringen skulle kunna uppnås med mindre ingripande åtgärder.

Bristande insyn när det gäller nationell lagstiftning motverkar förstås arbetet med att bekämpa fragmentering på den inre marknaden eftersom EU-kommissionen och medlemsstaterna inte kan fånga upp nationella regler som skulle kunna hindra eller

⁹ European Commission 2015, A Single Market Strategy for Europe – Analysis and Evidence, SWD (2015) 2020 final.

¹⁰ Legislative Train Schedule: [Services notification procedure - In "A Europe Fit for the Digital Age"](#)

begränsa den fria rörligheten för tjänster inom EU.¹¹ Bland annat detta har analyserats i arbetet med att förbättra användningen av tjänstedirektivet. Syftet med anmälningsproceduren är ju inte minst att via transparens förebygga uppkomsten av otillåtna hinder eller andra typer av inskränkningar i den gränsöverskridande handeln med tjänster.¹² Det ska dock noteras att EU-kommissionen, genom ett förslag som presenterades 2017, har försökt att strama upp regleringen och göra tjänstedirektivet mer tvingande med tidsgränser för när anmälningarna måste göras. Medlemsstaterna och Europaparlamentet kunde dock inte enas vilket ledde till att EU-kommissionen drog tillbaka förslaget till förstärkt tjänstedirektiv 2021.¹³ Att medlemsstaterna, och parlamentet, inte kunde hitta en väg framåt för tjänstedirektivet skulle kunna vara en förklaring till medlemsstaternas, i viss mån, svala intresse för anmälningsförfarandet.

För att främja anmälningsförfarandet ser vi ett behov av ökad kunskapsspridning, vilket bland annat kan ske genom tydliga remissvar, informationsmaterial och kontinuerlig dialog med berörda aktörer, exempelvis inom ramen för expertgruppen för tjänstedirektivet och med berörda myndigheter. Här skulle Kommerskollegium kunna spela en större roll för att öka det svenska anmälandet enligt tjänstedirektivet och också föra dialog med andra medlemsstater som vill inspireras av det svenska förfarandet. Det är också viktigt att fortsätta arbeta med Solvit-funktionen för att fånga upp hinder av olika slag.

¹¹ Erik Dahlberg, Legal obstacles in Member States to Single Market rules, Publication for the committee on Internal Market and Consumer Protection, Policy Department for Economic, Scientific and Quality of Life Policies, European Parliament, Luxembourg, 2020: [Legal obstacles in Member States to Single Market rules \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/economy_finance/publications/publication_details.do?lang=en&id=12345).

¹² En analys av tjänstedirektivet med särskilt fokus på EU-domstolens rättspraxis är Wojciech Lewandowski, "Removing Barriers to Trade in Services in the Single Market with the Help of the Services Directive – Assessment of the Recent Case Law of the Court of Justice", (2022),18(1) Utrecht Law Review, s. 57–75. DOI: <https://doi.org/10.36633/ulr.718>.

¹³ Förslag till Europaparlamentets och Rådets direktiv om tillämpningen av direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden, om fastställande av ett anmälningsförfarande för tillståndsförfaranden och krav avseende tjänster, och om ändring av direktiv 2006/123/EG och förordning (EU) nr 1024/2012 om administrativt samarbete genom informationssystemet för den inre marknaden, KOM(2016) 821.

3 Övrigt om tjänstedirektivet

3.1 Kontaktpunkten för tjänster

Lagstiftningen om tjänster på den inre marknaden syftar ytterst till att undanröja hinder för gränsöverskridande tjänsteverksamhet. Varje medlemsstat ska ha en kontaktpunkt med information om gällande krav där tjänsteleverantörer ska kunna fullgöra förfaranden som är nödvändiga för tillträde till tjänsteverksamhet, såsom deklARATIONER och ansökningar om tillstånd. Kontaktpunkten ska göra det möjligt för tjänsteleverantörer att genomföra tillståndsförfaranden enkelt, elektroniskt och på distans. Kontaktpunktens olika funktioner samordnas av Kommerskollegium, Tillväxtverket, Konsumentverket och Universitets- och högskolerådet, som ansvarar för olika delar av kontaktpunkten. På kontaktpunkten finns även hänvisningar till andra instanser för vidare information, exempelvis till Bolagsverket för att registrera/starta ett nytt företag eller till Skatteverket när det gäller moms och övrig skatt. På kontaktpunkten finns även länk till portalen [Your Europe \(europa.eu\)](https://your-europe.eu).

Kommerskollegium samordnar myndigheternas arbete, bland annat genom att vara sammankallande till möten med arbetsgrupp och styrgrupp. Under 2024 träffades arbetsgruppen tre gånger och styrgruppen två gånger.¹⁴

Kommerskollegium tillhandahåller även en servicefunktion med allmän information om tjänstedirektivet och bistår tjänsteleverantörer och tjänstemottagare med upplysningar om hur krav enligt tjänstedirektivet tolkas eller tillämpas. Under 2024 besvarade servicefunktionen 40 frågor, att jämföra med 53 frågor under 2023 respektive 51 frågor 2022.¹⁵

Tillväxtverket ansvarar för den digitala kontaktpunkten som utgör en del av *verksamt.se*. Genom funktionen ”Lämna uppgifter och sök tillstånd” är det möjligt att söka fram och ansöka om olika tillstånd, exempelvis serveringstillstånd för alkohol. Ansökan kan ske antingen via en särskild förmedlingsfunktion eller direkt till behöriga myndigheter via länkar och kontaktinformation på *verksamt.se*. Behöriga myndigheter ska vara anslutna till kontaktpunkten och dess förmedlingsfunktion. Under 2024 inkom inga ansökningar från andra EU/EES-länder via kontaktpunktens förmedlingsfunktion. Det förs ingen samlad statistik över hur många ansökningar som sker direkt till behöriga myndigheter.

Kontaktpunkten innehåller även information och ansökningsuppgifter för reglerade yrken i Sverige. Universitets- och högskolerådet ansvarar för denna information på kontaktpunkten. Kontaktpunktens förmedlingsfunktion är inte kopplad till de reglerade yrkena på *verksamt.se*. Statistik saknas därför för ansökningar när det gäller direktivet om erkännande av yrkeskvalifikationer.

Konsumentverkets främsta uppgift är att informera konsumenter om exempelvis krav som ställs i andra länder i EU/EES, ge information om konsumenträttslig lagstiftning,

¹⁴ Dnr 2024/00438.

¹⁵ Dnr 2024/00004.

praxis och möjligheterna till rättslig prövning av en eventuell tvist mellan en tjänsteverantör och en tjänstemottagare. Under 2024 har Konsumentverkets vägledning och Konsument Europa handlagt 5 ärenden relaterade till tjänstedirektivet.¹⁶

Det är även värt att nämna att under januari och februari 2024 ordnade EU-kommissionen en övning där medlemsstaterna ömsesidigt fick möjlighet att granska och utvärdera varandras kontaktpunkter. Övningen följdes av en tvådagars workshop i Bryssel den 27–28 februari 2024, med syfte att dela gemensamma lärdomar med övriga medlemsstater, samt att ta fram ett gemensamt dokument med exempel och rekommendationer för att förbättra kontaktpunkterna.¹⁷

3.2 Expertgruppen för tjänstedirektivet

Genom expertgruppen för tjänstedirektivet träffas EU-kommissionen och medlemsstaterna fyra till fem gånger per år för att diskutera frågor relaterade till tjänstedirektivet. Under 2024 hölls fyra möten i expertgruppen, varav två hölls digitalt och två i Bryssel.

På mötena har bland annat EU-kommissionen utifrån sin industristrategi presenterat analyser och informerat om tjänsterelaterade frågor, bland annat kopplade till ekosystem för detaljhandeln och byggsektorn. Vidare har EU-kommissionen redogjort för arbetet med den gemensamma e-blanketten för utstationering och dessutom presenterat sin syn på ny rättspraxis från EU-domstolen på området. Medlemsstaterna fick även utrymme att diskutera och byta erfarenheter kopplade till tillämpningen av specifika artiklar i tjänstedirektivet (bland annat artiklarna 9 och 16). Vissa förbättringar som gjorts av kontaktpunkten för tjänster togs också upp under 2024.¹⁸ Representanter från några kandidatländer (Västra Balkan) deltog på möten som observatörer till gruppen även under 2024.¹⁹

3.3 Praxis och rättsutveckling angående tjänstedirektivet

När det gäller det mer övergripande rättsliga arbetet med att beivra olika former av brott mot EU-rätten, så redogörs nedan kortfattat för några av EU-domstolens domar från 2024 som rör tjänstedirektivet och fördragsbestämmelserna om fri rörligheten för tjänster. Dock meddelades ingen dom under 2024 som ändrar rättsläget för tjänstedirektivet enligt vår mening. Nedan kommenteras fem domar (fyra avseende Italien och en rör Frankrike).

¹⁶ Dnr 2025/01333.

¹⁷ Dnr 2024/00142.

¹⁸ Se ovan 3.1.

¹⁹ Mötesanteckningar från expertgruppsmöten för tjänstedirektivet, dnr 2024/00593, 2024/00977, 2024/01385, 2024/01714.

Förenade målen C-662/22 och C-667/22 – Airbnb Ireland UC and Amazon Services Europe Srl mot Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni (30 maj 2024)

Vid tillämpningen av EU förordning 2019/1150 om främjande av rättvisa och transparens för företagsanvändare av onlinetjänster för förmedling (den så kallade P2B-förordningen), införde Italien vissa skyldigheter för leverantörer av onlinetjänster för förmedling och sökmotorer, inklusive: (i) att registrera sig i ett officiellt register, (ii) att lämna viss information till myndigheterna (såsom uppgifter om kapital och ägarstruktur), (iii) krav på att betala en avgift. Airbnb och Amazon, som är etablerade i andra EU-medlemsstater men tillhandahåller sina tjänster i Italien, ifrågasatte dessa skyldigheter, bland annat med hänsyn till artikel 16 i tjänstedirektivet samt artikel 3 i direktiv 2000/31 (e-handelsdirektivet). EU-domstolen förklarade att åtgärder som rör informationssamhällets tjänster i första hand ska bedömas enligt e-handelsdirektivet och inte enligt tjänstedirektivet, om åtgärden anses strida mot e-handelsdirektivet. Artikel 3 i e-handelsdirektivet ska tolkas så att restriktioner som införts av en medlemsstat och som innebär att leverantörer av onlinebaserade förmedlingstjänster, som är etablerade i en annan medlemsstat, är skyldiga att både registrera sig och dessutom lämna en rad detaljerade upplysningar om företaget och betala en avgift till tillsynsmyndigheten för att få verka i landet. Som ett undantag från denna princip får värdmedlemsstaten undantagsvis vidta åtgärder, förutsatt att sådana åtgärder vidtas "mot en specifik informationssamhällets tjänst" (artikel 3.4 a). De nationella restriktionerna måste i så fall vara motiverade av hänsyn till allmän ordning, folkhälsa, allmän säkerhet eller konsumentskydd. Syftet med förordning 2019/1150 är dock att skydda företag, vilket inte utgör en motivering som anges i e-handelsdirektivet.

Mål C-368/23 – Fautromb, Haut conseil du commissariat aux comptes mot MO (26 september 2024)

Målet rörde en fransk reglering som innebär restriktioner för vissa revisionsföretag att bedriva även annan typ av affärsverksamhet. Frågan var om den aktuella regleringen kan anses bryta mot artikel 25 i tjänstedirektivet (förbud mot multidisciplinära begränsningar). EU-domstolen svarade inte på denna fråga då den ansåg att *Haut Conseil du commissariat aux comptes*, den hänskjutande instansen, inte kunde betraktas som en "domstol", vilket innebar att EU-domstolen underkände själva begäran om förhandsavgörande. Däremot klargjorde generaladvokaten i sitt förslag till avgörande att artikel 25 i tjänstedirektivet inte endast gäller när nationella regler ålägger en tjänsteleverantör att uteslutande utöva en viss specifik verksamhet, utan även när möjligheten att utöva andra verksamheter helt enkelt begränsas. Vidare måste multidisciplinära begränsningar vara motiverade och proportionerliga. Syftet med denna reglering är att skydda revisorers oberoende och objektivitet. Däremot är ett allmänt förbud mot affärsverksamhet vid sidan om revisionen oproportionerlig enligt generaladvokaten. Syftet skulle snarare uppnås genom att till exempel införa en katalog eller lista över "icke-revisionstjänster" som revisorer uttryckligen är förbjudna att tillhandahålla. En sådan åtgärd vore mindre ingripande/betungande än det generella förbud som införts genom den omtvistade lagen, samtidigt som den också uppfyller syftet att bevara revisorns oberoende.

C-242/23 – Tecno*37 mot Ministero dello Sviluppo Economico och Camera di Commercio Industria Artigianato e Agricoltura di Bologna (4 oktober 2024)

Målet rörde en italiensk bestämmelse som förbjuder fastighetsmäklare att samtidigt syssla med förvaltning av samägda fastigheter. Även i detta fall gällde frågan om detta kan bryta mot artikel 25 i tjänstedirektivet (förbud mot multidisciplinära begränsningar). EU-domstolen konstaterade att förmedlingsverksamhet är ett reglerat yrke i Italien. I artikel 25.1 andra stycket i tjänstedirektiv föreskrivs att krav på reglerade yrken endast är tillåtna om de syftar till att värna regler om yrkesetik och uppförande, vilka varierar beroende på de enskilda yrkenas särdrag. Det är nödvändigt att säkerställa att regler om dessa yrkens oberoende och opartiskhet fungerar. Målet med bestämmelsen i frågan är att förebygga risken för en intressekonflikt och EU-domstolen gjorde bedömningen att ett generellt förbud mot att utöva fastighetsförmedling och samtidigt förvaltning av samägda fastigheter inte ligger i linje med EU-rätten. Regleringen går alltså utöver vad som är nödvändigt och proportionerligt för att uppnå det eftersträfvade målet.

C-16/23 – FA.RO. di YK & C. Sas mot Agenzia delle Dogane e dei Monopoli (17 oktober 2024)

Målet rörde en italiensk bestämmelse som begränsar rätten att få sälja tobaksvaror (detaljhandel med tobaksvaror), baserat på ett minimikrav av geografiskt avstånd mellan försäljningsställen samt på antalet invånare i området. Frågan var om detta bryter mot artikel 15 i tjänstedirektivet (kvantitativa och territoriella begränsningar). EU-domstolen kom först fram till att sakfrågan inte faller under artikel 15, utan om ett tillståndsförfarande (artikel 10) då tjänsteleverantören är skyldig att vända sig till en behörig myndighet för att erhålla ett formellt beslut som gör det möjligt för denne att bedriva denna verksamhet. Vidare slog EU-domstolen fast att artikel 10.1 och 10.2 i tjänstedirektivet inte utgör hinder för nationell lagstiftning som gör beviljandet av tillstånd för försäljningsställen av tobaksprodukter beroende av att vissa villkor uppfylls, såsom krav på minsta geografiskt avstånd mellan försäljningsställen och på befolkningsstorlek, under förutsättning att dessa villkor: (i) är objektivt motiverade av ett tvingande skäl av allmänintresse, (ii) har en förmodad avhållande effekt på efterfrågan på tillverkade tobaksprodukter, (iii) även tillämpas på försäljning via cigarettautomater och, (iv) respekterar proportionalitetsprincipen och uppfyller kraven på tydlighet, entydighet, objektivitet, offentlighet, transparens och tillgänglighet.

C-503/23 – Centro di Assistenza Doganale (Cad) Mellano Srl mot Agenzia delle Dogane e dei Monopoli - Agenzia delle Dogane - Direzione Interregionale per la Liguria och Ministero dell'Economia e delle Finanze (7 november 2024)

Genom en begäran av förhandsavgörande ställde en italiensk domstol frågan huruvida en italiensk regel enligt vilken tullombud ska vara geografiskt begränsade till det tull-distrikt där de har sitt registrerade kontor, kan anses vara förenligt med artiklarna 10 och 15 i tjänstedirektivet. EU-domstolen påminde först om att bestämmelserna i tjänstedirektivet ska tolkas så, att de även är tillämpliga på en situation som i alla relevanta avseenden är begränsad till en och samma medlemsstat, vilket här var fallet. För det andra, vad gäller gränsdragningen mellan artikel 10 och artikel 15 i tjänstedirektivet, slog EU-domstolen fast att ett tillståndsförfarande skiljer sig från ett krav

enligt artikel 15 i det att det innebär att tjänsteleverantören måste vidta vissa åtgärder och att myndigheterna fattar ett formellt beslut. Även om en samtidig tillämpning av artiklarna 10 och 15 i tjänstedirektivet inte kan uteslutas, ansåg EU-domstolen att den territoriella begränsning som föreskrivs i den aktuella italienska lagstiftningen utgör ett krav i den mening som avses i artikel 15 i direktivet. Vad gäller proportionaliteten av själva kravet kom EU-domstolen sedan fram till att förebyggande av tullbedrägerier och skydd av mottagarna av tulltjänster kan utgöra ett så kallat tvingande skäl av allmänintresse (alltså en godtagbar inskränkning). En territoriell begränsning är däremot inte proportionerlig, eftersom det eftersträvade målet inte uppfylls på ett konsekvent och systematiskt sätt. Det finns dessutom mindre restriktiva åtgärder som skulle kunna användas, såsom informationsutbyte mellan tullkontor.

Kommerskollegium är Sveriges myndighet för utrikeshandel, EU:s inre marknad och handelspolitik. Vår uppgift är att förbättra möjligheterna för internationell handel med utgångspunkt i öppenhet, klara spelregler och fri rörlighet på EU:s inre marknad.

Målet för vårt arbete är att bidra till en väl fungerande inre marknad, en extern handelspolitik i EU som bygger på frihandel samt ett öppet och starkt multilateralt handelssystem.

Vi förser regeringen med beslutsunderlag, utredningar och yttranden samt deltar i internationella möten och förhandlingar.

Kommerskollegiums Solvitcenter hjälper företag och privatpersoner som stöter på problem med den fria rörligheten. Vi är också värd för flera nätverk med näringslivsorganisationer och myndigheter som syftar till att utveckla förutsättningarna för handeln.

I vår roll som handelsmyndighet ingår dessutom att ge stöd till utvecklingsländer genom handelsrelaterat utvecklingssamarbete. Det sker bland annat genom kontaktpunkten Open Trade Gate Sweden som bistår exportörer från utvecklingsländer i deras handel med Sverige och EU.

Med våra utredningar och rapporter vill vi öka kunskapen om handelns betydelse för samhällsekonomin och för en global hållbar utveckling.

Kommerskollegium, november 2025. ISBN: 978-91-89742-72-7

Kommerskollegium
National Board of Trade Sweden

Box 6803, 113 86 Stockholm
Telefon 08 690 48 00
E-post registrator@kommerskollegium.se
www.kommerskollegium.se